

کد سند: DP-IC-106	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز بیمارستان فارابی ملکان روش اجرایی مدون (Documented Procedure)				
نام واحد: پیشگیری و کنترل عفونت					
عنوان روش اجرایی مدون: پیشگیری و کنترل عفونت اقدامات درمانی و اسکوپها					
تاریخ تدوین	تاریخ ابلاغ	تاریخ آخرین بازنگری	تاریخ بازنگری بعدی	شماره ویرایش	تعداد صفحات
آبان ۹۵	۹۸/۴/۲۰	۹۸/۴/۱۰	مرداد ۹۹	۳	۴

هدف:

- ارتقاء ایمنی بیماران
- کاهش میزان بروز عفونت مرتبط با اسکوپها

دامنه:

کلیه بخش های بالینی - درمانگاه - واحد کنترل عفونت

تعاریف:

- کولونوسکوپي**: کولونوسکوپي روشی است که جهت مشاهده روده بزرگ و راست روده برای تشخیص بافت ملتهب، زخم و رشد غیر طبیعی بافت روده و پولیپ استفاده می شود.
- اندوسکوپي**: عملی است که در جریان آن پزشک متخصص با استفاده از یک دوربین کوچک و ظریف که به انتهای یک لوله دراز و قابل انعطاف وصل است، دستگاه گوارش را بررسی می کند.
- Cleaning: تمیز کردن**
- Sterilization & Disinfection**: استریل کردن و ضدعفونی کردن

شیوه انجام کار:

- همه پرسنل شاغل در واحدهای اسکوپي در برابر هیپاتیت B واکسینه میشوند.
- پرسنل درمانی که مشکلات ریوی از قبیل آسم دارند قبل از شروع به کار و تماس با مواد میکروب کش شیمیایی در موقع شستشوی دستگاه اسکوپي مورد ارزیابی قرار میگیرند.
- همه کارکنان در بخش مربوطه قبل و بعد از اقدام پروسیجر، بهداشت دست را رعایت میکنند.

۴) پرسنل برای پیشگیری از سوراخ شدن دستکش ها ناخن هایشان را کوتاه میکنند و برای پیشگیری از آلودگی میکروبی و نیز سوراخ شدن دستکش انگشتری و جواهرات ، را درمیآورند.

۵) پرسنل در موقع کار با اسکوپها و هنگام تمیز نمودن اسکوپها و نیز موقع ضدعفونی کردن و استریل نمودن، از وسایل حفاظت فردی (دستکش ، بازوبند ، ساق بند ، پیشبند ضدآب ، عینک یکبار مصرف) استفاده میکنند.

۶) پرسنل وسایل حفاظت فردی را برای پیشگیری از پاشیده شدن خطرات خون و ترشحات دیگر بدن برای بیمار بعدی تعویض میکنند.

۷) پرسنل درمان وسایل حفاظت فردی را در زمان ترک اتاق درمیآورند.

۸) پرسنل تمام سر سوزن ها و مواد نوک تیز استفاده شده را بلافاصله در ظروف سفیدی باکس دفع میکنند.

۹) پرسنل برای شستشوی دستگاه های کولونوسکوپی و آندوسکوپی از شستشو دهنده دستی استفاده میکنند.

۱۰) پرسنل برای جابجایی مواد آلوده و نیز احتمال تماس با مواد خونی یا مایعات بدن از دستکش استفاده می کنند.

۱۱) پرسنل در صورت آلودگی دست با خون یا مایعات خونی بدن بلافاصله بهداشت دست را رعایت میکنند.

۱۲) کارکنان دارای ضایعات اگزوداتیو و درماتیت دارای ترشحات، از تماس مستقیم با بیمار و نیز جابجایی وسایل بیمار تا بهبودی کامل ، خودداری میکنند.

۱۳) پرسنل درمان ، به دستورالعملهای کارخانه سازنده اسکوپ در مورد تمیز کردن و ضدعفونی نمودن مراجعه می کنند تا بعد از هر بار استفاده از اسکوپ ، نحوه صحیح تمیز نمودن و ضدعفونی کامل برای پیشگیری از گسترش عفونت انجام گیرد.

۱۴) پرسنل اتاق اسکوپ آموزشی کافی در خصوص نحوه صحیح تمیز و ضدعفونی اسکوپها را می بینند.

۱۵) پرسنل درمان در تمام مراحل جابجایی، اسکوپها را از نظر وجود آسیب دیدگی بررسی میکنند.

۱۶) پرسنل با تبعیت کامل از هفت گام ضروری در فرآیند پیشگیری و کنترل عفونت اسکوپها طبق " دستورالعمل ضد عفونی سطح بالا/ استریلیزاسیون دستگاه های آندوسکوپی با قابلیت انعطاف " عمل میکنند:

✓ **مرحله یک قبل از تمیزی :** از دستورالعمل شرکت سازنده جهت انجام مرحله قبل از تمیزی اسکوپ های با قابلیت انعطاف و تجهیزات جانبی آن که دارای قابلیت استفاده مجدد می باشند، تبعیت نمایید بلافاصله بعد از اتمام اسکوپ بیمار، به منظور پیشگیری از شکل گیری و ایجاد بیوفیلم در سطوح داخلی و خارجی اسکوپ مرحله قبل از تمیزی " را شروع نمایید.

✓ **مرحله دو آزمون بررسی نشتی دستگاه:** در صورتی که آزمون بررسی نشتی دستگاه برای تایید سلامت کارکرد آن ضروری است، قبل از شروع مرحله تمیزی دستی دستگاه ، با تبعیت از دستورالعمل شرکت سازنده، بررسی نشتی دستگاه را انجام دهید

این آزمون آسیب و صدمه به سطوح خارجی و کانال های داخلی دستگاه را که می تواند منجر به ضد عفونی نامناسب و آسیب بیشتر به دستگاه شود ، را تعیین می نماید.

✓ **مرحله سه تمیز نمودن (شستشوی)دستی دستگاه :** با توجه به این که باقی ماندن مواد آلی (ترشحات و خون) بر روی سطوح خارجی و کانال های داخلی دستگاه اسکوپ می توانند سبب کاهش اثر بخشی محلول های ضد عفونی سطح بالا شود، تمیزی دستی دستگاه را به طور دقیق و با رعایت چارچوب زمانی با اجرای گام های ذیل قبل از ضد عفونی سطح بالا / استریلیزاسیون دستگاه " پیشنهادی شرکت سازنده درخصوص زمان " تمیزی دستی اسکوپ ها را انجام دهید :

تمامی سطوح دستگاه را برس بزنید در داخل تمامی کانال ها، تیوب ها و اتصالات قابل شستشوی دستگاه آب پر فشار بگذرانید و در کسالتی آنزیمی طبق دستورالعمل غوطه ور نمایید.

✓ **مرحله چهار بررسی بصری (بازرسی چشمی) :** بعد از اتمام مرحله تمیزی دستی ، به صورت بصری (چشمی) دستگاه و تجهیزات جانبی آن را بررسی نمایید . با بازرسی بصری اسکوپ می توان از تمیزی و سلامت فیزیکی و عدم وجود آسیب به اسکوپ و تجهیزات جانبی آن اطمینان حاصل نمود بازرسی بصری دستگاه های اسکوپ و برخی دیگر از تجهیزات پیچیده ممکن است نیازمند استفاده از ذره بین و یا سایر روش ها جهت بزرگنمایی و دقت در بررسی بصری باشد .

✓ **مرحله پنج ضد عفونی یا استریلیزاسیون :** بعد از اتمام مراحل تمیزی و بررسی بصری اسکوپ، ضد عفونی با محلول های ضد عفونی سطح بالا / استریلیزاسیون دستگاه را بر اساس دستورالعمل شرکت سازنده انجام دهید توصیه های شرکت سازنده را به صورت صحیح، کامل و دقیق در ارتباط با نوع و غلظت و مدت استفاده از محلول های ضد عفونی یا استریل کننده به منظور افزایش کارایی و اثر بخشی فرآیند بکار بندید.

✓ **مرحله شش انبارش :** بعد از اتمام مراحل شستشو و ضد عفونی / استریلیزاسیون اسکوپ و تجهیزات جانبی آن ، انبارش مناسب دستگاه می تواند مانع از آلودگی مجدد و صدمه به دستگاه و تجهیزات جانبی آن شود و روند خشک شدن دستگاه را ارتقاء بخشد دستگاه اسکوپ و تجهیزات جانبی آن را در کابینت در بسته با مشخصات ذیل به صورت عمودی قرار دهید: ارتفاع ، عمق و عرض کابینت نگهداری اسکوپ ها متناسب با ابعاد دستگاه اسکوپ به نحوی باشد که از خم شدن و مارپیچ قرار گرفتن دستگاه و یا تماس آن با کف کابینت پیشگیری شود انبارش افقی اسکوپ قابل انجام است ، در صورتی که مطابق با دستورالعمل شرکت سازنده باشد.

✓ **مرحله هفت مستند سازی** : روش استریلیزاسیون / ضد عفونی سطح بالای رعایت شده را در هر بار اجرا ثبت نمایید برای تضمین کیفیت اسکویی و یا در صورت ضرورت جهت گزارش در ارتباط با موارد درخواستی بیماران، ثبت و مستند سازی مراحل ضرورت دارد .

منابع / مراجع :

- ۱- راهنمای نظام مراقبت عفونت های بیمارستانی
- ۲- دستورالعمل ارسالی از معاونت درمان "ضد عفونی سطح بالا/ استریلیزاسیون دستگاه های اسکویی با قابلیت انعطاف "
- ۳- دستورالعمل ارسالی از معاونت درمان (با توجه به نامه شماره ۴۰۰/۳۵۰۵ مورخ ۱۳۹۱/۳/۱۳ وزرات بهداشت در خصوص ضرورت نظارت بر استفاده مجدد از وسایل یکبار مصرف)

منابع و امکانات :

محلولهای ضد عفونی سطح بالا ، وسایل حفاظت فردی، تجهیزات پزشکی مانند سفتی باکس ، آب مقطر، محلول کنسانتره آنزیمی ، ذره بین ، ظروف مخصوص غوطه ور سازی و برس ، محلول های ضد عفونی سطح بالا، تست پروتئین

سمت	نام و نام خانوادگی :	تهیه کننده / تهیه کنندگان :
مسئول ایمنی بیمار	دکتر میرزاپور	
رئیس بیمارستان	دکتر رشیدیان	
مسئول دفتر بهبود کیفیت	فاطمه زارعی	
رئیس دفتر پرستاری	سجاد حیدری	
سوپروایزر آموزشی	منظر فتحی	
کارشناس هماهنگی ایمنی بیمار ، پرستار اسکویی	زهرا محمودی	
کارشناس کنترل عفونت	فاطمه خدایاری	
متخصص داخلی	دکتر احمدیان	
سرپرستار درمانگاه	صدیقه قدسیان	
سرپرستار اورژانس	سودابه بایرامیان	
سرپرستار دیالیز	زهرا مصدق	
سرپرستار بخش جراحی	رقیه ذبیحیان	
پزشک کنترل عفونت	دکتر رشیدیان	تأیید کننده :
رئیس بیمارستان	دکتر رشیدیان	تصویب کننده :